

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล*

THE 21ST-CENTURY ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SONGKLA SATUN

ณัฐพงษ์ จันทร์หอม, รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ*

Nuttapong Janhom, Rungchatchadaporn Vehachart*

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ประเทศไทย

Faculty of Education, Thaksin University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: janhom2536@gmail.com

*Tel: 090-862-6536

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยขอบเขตงานวิจัยที่ศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 53 โรงเรียน รวมทั้งหมด 2,686 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 338 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ โดยใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ทักษะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.40) ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.31) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.33) และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.33) และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

Abstract

The purposes of this research were to: 1) Study the 21st-century administrative skills of school administrators and 2) Compare these management skills under Secondary Educational Service Area Office Songkla Satun based on educational qualification, work experience, and school size. The research scope comprises five key dimensions. This study is a quantitative research study. This research population consisted of 2,868 civil servant teachers under the Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office in the 2025 academic year from 53 school, with a sample of 338 civil servant teachers. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table. Stratified sampling based on school size was employed, followed by simple random sampling using the lottery method. The research instrument was a 50-item questionnaire with a 5-point Likert scale. The statistical analyses employed included percentages, mean, standard deviation, t-test, and F-test Data were analyzed using one-way analysis of variance (One-way ANOVA). The results of the study revealed that 1) The overall 21st-century administrative skills of school administrators under Secondary Educational Service Area Office Songkla Satun were at a high level ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.15). Communication skills had the highest mean score ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.35), followed by teamwork skills ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.40), digital technology skills ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.31), and analytical and creative thinking skills ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.33). Interpersonal skills had the lowest mean score ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.33). and 2) Comparisons of these skills across gender, age, educational qualification, work experience, and school size showed no significant differences.

Keywords: Administrative Skills of School Administrators, 21st-Century, Secondary Educational Service Area Office Songkla Satun

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้วางแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนและการยกระดับศักยภาพของประชาชนในระยะยาวอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทยอย่างแท้จริง แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย หลายมิติที่เชื่อมโยงกัน เริ่มตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงอายุควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม เพื่อปลูกฝังความดีงามให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวัน และสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ นอกจากนี้ยังมีการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม โดยออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูให้ทันสมัย พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว สิ่งสำคัญ คือ การตระหนักถึงความหลากหลายของความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ พร้อมทั้งพัฒนาและดูแลรักษาผู้ที่มีความสามารถเด่นในแต่ละด้าน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสมกับความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนในทุกมิติและทุกช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทสำคัญในการผลักดันและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 โดยทำหน้าที่กำหนดนโยบาย พัฒนาระบบ และให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกำลังคนให้มีความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ และเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจึงมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปทั้งตนเองและองค์กรเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยต้องมีหลักการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า พร้อมทั้งสร้างความสมดุลในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ (สัตตบุษย์ โพธิ์รุท, 2564) ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ทั้งยังมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการศึกษา ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน วิสัยทัศน์กว้างไกล ประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา และมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (ธีระ รุญเจริญ, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้นำจุดเน้นเชิงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นแผนปฏิบัติการระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2567 - 2571) ที่สอดคล้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร มีทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 2 คือ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล, 2567) ดังแนวคิดของ Van Laar, E. et al. กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ทักษะทางเทคนิค 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะความร่วมมือ 4) ทักษะทางเทคโนโลยี และ 5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และมีวิจรรย์ญาณ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะเหล่านี้และความรู้ด้านการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนและ

ยกระดับคุณภาพการศึกษาร่วมกับทุกภาคส่วน โดยต้องมีการฝึกฝนและสั่งสมประสบการณ์ในการกำหนดนโยบาย และปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการทำงานให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน (Van Laar, E. et al, 2017)

จากรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังขาดความพร้อมในการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ ยังพบว่า การพัฒนาทักษะของผู้บริหารยังไม่เป็นไป อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ในแผนพัฒนาการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล, 2567) ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลาและสามารถปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ ยึดมั่นในจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงมีจิตวิญญาณ ของความเป็นครูที่แท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกรรยา อังคุระษี ได้ทำการวิจัย เรื่องทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว โดยต้องใช้ทักษะการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้เห็นผลลัพธ์ที่เป็น รูปธรรมและสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 (สุกรรยา อังคุระษี, 2565)

จากความสำคัญดังกล่าวเห็นได้ว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลหลักที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ และดูแล การดำเนินงานด้านการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งการนำนโยบายทางการศึกษามาปฏิบัติให้เกิดผลจริงนั้นขึ้นอยู่กับ ความเข้าใจและความสามารถของผู้บริหาร หากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจหรือไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ โลกยุคใหม่ อาจส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาไม่บรรลุตามเป้าหมาย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดย ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีวิธีการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,686 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 338 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Morgan, D. W. โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก (Morgan, D. W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert, R., ดังนี้

- ค่าน้ำหนักคะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าน้ำหนักคะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าน้ำหนักคะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าน้ำหนักคะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าน้ำหนักคะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถาม
 - 1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
 - 1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert, R., และการสร้างแบบสอบถาม (Likert, R., 1967)
 - 1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้
 - 1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00
 - 1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
 - 1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try - Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

1.7 นำแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ Cronbach, L. J โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.980 (Cronbach, L. J., 1990)

1.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไป จำนวน 338 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ Likert, R., ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

0.51 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตาม วุฒิกการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (Independent Samples T-test) จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) (Likert, R., 1967)

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญอย่างชัดเจน ได้แก่ 1) เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง 2) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารสถานศึกษา การนิเทศ หรือการพัฒนาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และ 3) มีผลงานทางวิชาการหรือประสบการณ์ที่ได้รับการยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและการพิจารณามีความถูกต้อง เหมาะสม และน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการสื่อสาร	3.98	0.35	มาก
2. ทักษะการทำงานเป็นทีม	3.91	0.40	มาก
3. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	3.89	0.31	มาก
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	3.88	0.33	มาก
5. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.87	0.33	มาก
รวม	3.89	0.15	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ทักษะการทำงาน เป็นทีม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.40) ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลสื่อสาร ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.31) ทักษะการคิด วิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.33) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.33)

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ประสพการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	ระดับการศึกษา				t	p-value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.85	0.32	3.89	0.34	-1.008	0.31
2. ทักษะการสื่อสาร	3.99	0.36	3.98	0.34	0.308	0.76
3. ทักษะการทำงานเป็นทีม	3.93	0.39	3.90	0.40	0.536	0.59
4. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	3.90	0.31	3.89	0.31	0.473	0.63

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

รายการ	ระดับการศึกษา				t	p-value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	3.84	0.33	3.90	0.31	-1.654	0.10
รวม	3.89	0.15	3.90	0.15	-0.659	0.51

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.011	2	.005	.048	.953
	ภายในกลุ่ม	35.622	321	.111		
2. ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.725	2	.362	3.011	.051
	ภายในกลุ่ม	38.636	321	.120		
3. ทักษะการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	.018	2	.009	.058	.944
	ภายในกลุ่ม	50.468	321	.157		
4. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	.341	2	.005	.048	.953
	ภายในกลุ่ม	30.416	321	.111		
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.069	2	.034	3.011	.051
	ภายในกลุ่ม	34.943	321	.120		
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.219	.803
	ภายในกลุ่ม	7.121	321	.022		

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.602	2	.301	2.760	.065
	ภายในกลุ่ม	35.030	321	.109		
2. ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.001	2	.000	.002	.998
	ภายในกลุ่ม	39.361	321	.123		
3. ทักษะการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	.418	2	.209	1.339	.263
	ภายในกลุ่ม	50.069	321	.156		
4. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	.051	2	.026	.267	.766
	ภายในกลุ่ม	30.706	321	0.96		
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์และ การคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.334	2	.167	1.545	.215
	ภายในกลุ่ม	34.678	321	.108		
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.024	.2	.012	.544	.581
	ภายในกลุ่ม	7.106	321	.022		

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน บริหารจัดการอย่างเปิดกว้าง ให้อิสระในการปฏิบัติงาน และรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน พร้อมทั้งมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา รวมถึงมีการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ทองจำรัส และสัจจิวรรณ ทรพรพสุ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (สุวิมล ทองจำรัส และสจิวรรณ ทรรพพสุ, 2563) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐกร วรณวัฒน์ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ญฐกร วรณวัฒน์ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี แก้วบริบัติ และอุไร สุทธิแย้ม ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะ การบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู กลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (นุจรี แก้วบริบัติ และอุไร สุทธิแย้ม, 2566) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ แสงพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มุกดาหาร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากของ (พัฒนพงษ์ แสงพันธ์, 2566)

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานภายใต้กรอบนโยบาย ระบบการบริหารจัดการ และบริบทองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งได้รับการพัฒนาศักยภาพ การอบรมเชิงวิชาชีพ และการนิเทศติดตามผลตามเกณฑ์มาตรฐานและสมรรถนะทางวิชาชีพที่กำหนดไว้อย่างเท่าเทียมกันและต่อเนื่อง ส่งผลให้การเสริมสร้างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ ประสบการณ์ การปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้บริบทและระบบการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง, 2564) และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ แก้วสมpong ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาวังน้ำเขียวสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (ทวีศักดิ์ แก้วสมpong, 2567)

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะผ่านกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ การอบรม และการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ ภายใต้กรอบนโยบายและมาตรฐานการบริหารเดียวกันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ประกอบกับลักษณะงานบริหารที่ต้องเผชิญกับบริบทและภารกิจ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิชิต แสงสว่าง, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561)

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากขนาดสถานศึกษาไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารทุกขนาดสถานศึกษาปฏิบัติงานภายใต้กรอบนโยบาย มาตรฐานการบริหาร และระบบการพัฒนาวิชาชีพเดียวกัน อีกทั้งได้รับการอบรมและเสริมสร้างสมรรถนะตามกรอบทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระดับทักษะการบริหารงานเป็นไปด้วยดี แม้บริบทของสถานศึกษาจะมีขนาดแตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ราศรี และจีรนารถ ภูริเศวตกำจร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สิริพร ราศรี และจีรนารถ ภูริเศวตกำจร, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิชิต แสงสว่าง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิชิต แสงสว่าง, 2564)

องค์ความรู้ใหม่

ผลมาจากการวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาทักษะการสื่อสารแบบพหุวัฒนธรรมและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือข้ามองค์กร โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์เชิงรุกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน พร้อมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการความขัดแย้งและสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม
2. ทักษะด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีสมรรถนะด้านการสื่อสารที่ครอบคลุม ทั้งในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษซึ่งเป็นทักษะสำคัญต่อการติดต่อและปฏิบัติงาน รวมถึงความชำนาญในการเจรจาต่อรองและการโน้มน้าว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ อีกทั้งต้องมีทักษะในการวิเคราะห์และใช้วิจักษ์ญาณในการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ
3. ทักษะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมแบบพหุวัฒนธรรม โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันทั้งในและนอกองค์กร เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษา
4. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาควรครอบคลุมทั้งความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ การนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงข้อมูลกับการคิดเชิงออกแบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและความหลากหลาย

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล สามารถสรุปผลได้ว่า ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามลำดับ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน โดยดำเนินการบริหารจัดการอย่างเปิดกว้าง ให้อิสระในการปฏิบัติงาน และรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน รวมถึงการมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงจำเป็นต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถตอบสนองต่อการปฏิรูปและการแข่งขันในหลายมิติ ตลอดจนสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและความทันสมัย เหมาะสมกับบริบทและความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ทั้งนี้ ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการปรับใช้ทักษะเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21

จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารทุกกลุ่มต้องปฏิบัติงานภายใต้กรอบนโยบายและมาตรฐานการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารผ่านการอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารมีโอกาสพัฒนาทักษะที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษายุคปัจจุบันยังส่งเสริมให้ผู้บริหารต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารอย่างครบถ้วน ทั้งด้านภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการสื่อสารระหว่างประเทศ และความสามารถในการเจรจาและโน้มน้าวเพื่อเสริมประสิทธิภาพการบริหาร นอกจากนี้ ควรมีทักษะวิเคราะห์และใช้วิจารณญาณในการประเมินข้อมูลข่าวสาร โดยเน้นความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และการเผยแพร่สารสนเทศที่เหมาะสมและเป็นจริง และ 2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและบุคคลภายนอก ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้ 1) ควรศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 2) ควรศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษารุ่นใหม่ในยุค New Normal

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). นโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ณัฐกร วรรณวัฒน์ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนัก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(2), 126-138.
- ทวีศักดิ์ แก้วสมปอง. (2567). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาวังน้ำเขียวสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วารสารสหวิทยาการศึกษาและพัฒนาสังคม*, 1(1), 29-43.
- ธีระ รุญเจริญ. (2564). การบริหารสถานศึกษายุคใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- นุจรี แก้วบริบัติ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(2), 127-146.
- พัฒนพงษ์ แสงพันธ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มุกดาหาร. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกริก.
- สัตตบุษย์ โพธิ์รุท. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปี 2567. สตูล: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. 2561 - 2580 (ฉบับย่อ). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สิริพร ราศรี และจิรนาถ ภูริเศวตกำจร. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ. 2564. (หน้า 99 - 108). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา
- สุกรรยา อังคุระษี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิชิต แสงสว่าง. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(3), 1-15.
- สุวิมล ทองจำรัส และสจิวรรณ ทรรพวสุ. (2563). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 10(3), 168-178.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Van Laar, E. et al. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature. *Journal of Computers in Human Behavior*, 72, 577-588. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.010>
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.